

2016/XXXX(INI)

4.2.2016

ПРОЕКТОДОКЛАД

относно достъпа до финансиране за МСП и увеличаване на
разнообразието на финансирането за МСП в Съюз на капиталовите
пазари
(2016/XXXX(INI))

Комисия по икономически и парични въпроси

Докладчик: Отмар Карас

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ	8

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно достъпа до финансиране за МСП и увеличаване на разнообразието на финансирането за МСП в Съюз на капиталовите пазари (2016/XXXX(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид своята резолюция от 5 февруари 2013 г. относно улесняване достъпа на МСП до финансиране¹,
- като взе предвид своята резолюция от 27 ноември 2014 г. относно преразглеждането на насоките на Комисията за оценка на въздействието и ролята на теста за МСП²,
- като взе предвид своята резолюция от 30 април 2015 г. относно годишния доклад на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) за 2013 г.³,
- като взе предвид своята резолюция от 9 юли 2015 г. относно изграждането на съюз на капиталовите пазари⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2015 г. относно данъчните постановления и другите мерки, сходни по естество или въздействие⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 19 януари 2016 г. относно годишния доклад относно политиката на ЕС в областта на конкуренцията⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 19 януари 2016 г. относно равностметка и предизвикателства във връзка с Регламента за финансовите услуги в ЕС: въздействие и пътят напред с оглед на постигането на по-ефикасна и ефективна рамка на ЕС за финансово регулиране и съюз на капиталовите пазари⁷,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 7 декември 2011 г., озаглавено „План за действие за улесняване достъпа на МСП до финансиране“ (COM(2011)0870),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2015 г., озаглавено „План за действие за изграждане на съюз на капиталовите пазари“ (COM(2015)0468),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 28 октомври 2015 г., озаглавено „Осъвременяване на единния пазар: повече възможности за гражданите и предприятията“ (COM(2015)0550),

¹ ОВ С 24, 22.1.2016 г., стр. 2.

² Приети текстове, P8_TA(2014)0069.

³ Приети текстове, P8_TA(2015)0183.

⁴ Приети текстове, P8_TA(2015)0268.

⁵ Приети текстове, P8_TA(2015)0408.

⁶ Приети текстове, P8_TA(2016)0004.

⁷ Приети текстове, P8_TA(2016)0006.

- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране“ (2014/С 19/04),
 - като взе предвид Директива 2011/7/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки¹
 - като взе предвид проучването на ЕЦБ от декември 2015 г. относно достъпа до финансиране за предприятия в еврозоната от април до септември 2015 г.,
 - като взе предвид втория консултативен документ на Базелския комитет по банков надзор относно преразглежданията на стандартизирания подход за кредитен риск от декември 2015 г.,
 - като взе предвид доклада на Комисията от 18 юни 2015 г. относно оценка на Регламент (ЕО) 1606/2002 от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти (СОМ (2015)0301),
 - като взе предвид месечния бюлетин на ЕЦБ от юли 2014 г.²,
 - като взе предвид член 52 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (А8-0000/2016),
- А. като има предвид, че МСП и дружествата със средна пазарна капитализация играят важна роля за европейската икономика по отношение на растежа и заетостта;
- Б. като има предвид, че финансирането на МСП беше засегнато в по-голяма степен от кризата, отколкото финансирането на големите предприятия;

Разнообразните потребности от финансиране в разнообразния сектор на МСП

1. отчита разнообразието на МСП и дружествата със средна пазарна капитализация в държавите членки, което се отразява в техните бизнес модели, големина, етапи на развитие, финансова структура и правна форма;
2. отбелязва различията между държавите членки в условията на финансиране за МСП, по-специално по отношение на количеството и цената на наличното финансиране, които се влияят от фактори, специфични за конкретните МСП и конкретната държава;
3. подчертава необходимостта от разнообразни възможности за финансиране за МСП през целия им жизнен цикъл; подчертава, че достъпът до финансиране е от значение и за прехвърлянето на предприятия; призовава Комисията и държавите членки да подкрепят МСП в този процес;

¹ ОВ L 48, 23.2.2011 г., стр. 1.

² https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/art2_mb201407_pp79-97en.pdf.

4. счита, че един диверсифициран сектор на финансовите услуги, който предлага широк кръг от разходно-ефективни и адаптирани към конкретния случай възможности за финансиране, е най-добрият начин да се отговори на реалните нужди от финансиране на МСП;
5. насърчава МСП да разглеждат целия ЕС като вътрешен пазар и да използват потенциала на единния пазар във връзка с потребностите си от финансиране; приветства инициативите на Комисията за оказване на подкрепа на МСП и стартиращите предприятия в един усъвършенстван единен пазар; подчертава в тази връзка значението на прилагането на Законодателния акт за малкия бизнес; призовава Комисията за последващи действия във връзка с този акт;
6. отбелязва, че особено за стартиращите предприятия е трудно да получат подходящо финансиране и да определят и изпълнят регулаторните изисквания във финансовата сфера; ето защо в тази връзка насърчава държавите членки в усилията им да създадат пунктове за обслужване „на едно гише“ като центрове за всички регулаторни изисквания за предприемачите; приветства плана на Комисията да даде начало на Европейски пакт за стартиращите предприятия за решаването на тези въпроси;
7. приветства инициативата на Комисията за установяване на необоснованите бариери и пречки, които не дават възможност на финансовия сектор да предоставя финансиране за реалната икономика, и особено за МСП; подчертава, че е важно да се опростят или изменят правилата, които са довели до нежелани последици;

Банково кредитиране за МСП

8. признава, че банковото кредитиране е традиционно най-важният източник на външно финансиране за МСП; подчертава важната роля на банките със специфични регионални и местни познания и на дългосрочното им сътрудничество с МСП;
9. отново посочва, че е от първостепенно значение да се увеличи капацитетът на банките за кредитиране на МСП; посочва, че само финансирането от капиталовите пазари няма да успее да осигури достатъчно средства и подходящи решения за финансиране за МСП;
10. подчертава, че един здрав, стабилен и устойчив банков сектор е предпоставка за подобряване на достъпа на МСП до финансиране; посочва, че Регламентът за капиталовите изисквания (РКИ) и Директивата за капиталовите изисквания IV (ДКИ IV) са пряк отговор на кризата и представляват основата за обновената стабилност на финансовия сектор;
11. изразява загриженост относно множеството регулаторни изисквания към банките и евентуалните отрицателни последици върху кредитирането за МСП; призовава Комисията да направи оценка на тези последици върху кредитирането за МСП с подкрепата на Европейския банков орган (ЕБО) и Единния надзорен механизъм (ЕНМ);

12. подчертава значението на коефициента за подпомагане на МСП по отношение на запазването и увеличаването на банковото кредитиране за МСП; призовава Комисията да проучи въпроса за подходящото определяне на коефициента, включително размер, праг и евентуално взаимодействие с други регулаторни изисквания; изразява загриженост във връзка с възможното отрицателно въздействие от премахването му; призовава Комисията да проучи възможността да превърне този коефициент в постоянен;
13. припомня на банките, че кредитирането и поемането на риск е част от основната им дейност; подчертава, че оценката на риска и оценката на качествена информация е едно от техните основни предимства, по-специално при сложните кредити за МСП; подчертава поверителния характер на кредитната информация, която банките получават при оценяването на кредитоспособността на МСП;
14. отбелязва различните текущи инициативи за подобряване на наличието на стандартизирана и прозрачна кредитна информация за МСП; подчертава необходимостта от прилагане на принципа на пропорционалност при искането на подобна кредитна информация, така че да не се налага прекомерна тежест върху МСП;
15. призовава Комисията да предостави насоки на европейските надзорни органи (ЕНО) и ЕЦБ/ЕНМ относно това как следва да се прилага принципът на пропорционалност;
16. подчертава ползите от гаранции от трети страни в споразуменията за кредитиране за предприемачи; призовава да бъде обърнато по-голямо внимание на тези гаранции от трети страни, когато става въпрос за оценка на кредитните рейтинги;
17. припомня, че кредитните институции трябва при поискване да предоставят на МСП обяснения на своите рейтингови решения; призовава Комисията да оцени прилагането на тази разпоредба;
18. призовава Комисията да предостави повече насоки за прилагането на настоящите регулаторни норми относно разсрочването на задължения; отправя искане към Комисията да извърши оценка на въздействието на настоящия режим за разсрочване на необслужваните кредити; подчертава, че въвеждането на ограничение de minimis за незначителни нарушения би помогнало да се предотврати ненужно и неоправдано понижаване на кредитоспособността на МСП;

Небанкови източници на финансиране за МСП

19. призовава държавите членки да насърчават култура на поемане на риск и на ползване на капиталовия пазар; отново посочва, че финансовото образование за МСП е от ключово значение за повишаване на използването и приемането на решения за капиталовите пазари, което дава възможност за по-добра оценка на разходите, ползите и свързаните с това рискове; призовава държавите членки да повишават финансовата грамотност на МСП;
20. изтъква, че текущото разработване на Съюза на капиталовите пазари (СКП)

трябва да бъде придружено от постоянни усилия за оценка на съществуващата финансова регулаторна рамка, по-специално по отношение на нейното въздействие върху МСП;

21. припомня значителните разходи за МСП за достъп до капиталовите пазари; подчертава необходимостта от пропорционално регулиране, с не толкова сложни и обременяващи изисквания за оповестяване на информация и за борсова регистрация за МСП;
22. подчертава значението на прозрачността, стандартизацията и обществената достъпност на информацията относно финансирането на МСП за инвеститорите, надзорните органи и други заинтересовани страни, с цел те да разбират профила на риска и да вземат информирани решения; приветства информационна стратегия на Комисията за МСП;
23. подчертава потенциала на новите иновативни финансови технологии (FinТec) за по-добро намиране на съответствия между МСП и потенциални инвеститори; призовава Комисията да проучи потенциалните рискове и необходимостта от подходяща хармонизирана регулаторна рамка на ЕС;
24. подчертава необходимостта да се стимулират иновациите чрез платформи за кредитиране; насърчава банките да разглеждат използването на подобни иновативни технологии като възможност; подчертава, че алтернативните източници на финансиране, като колективното финансиране или кредитирането от подобни лица, представляват решения, особено за стартиращите и иновативните МСП; приветства оценката на Комисията на съществуващата рамка за колективното финансиране; призовава Комисията да проучи необходимостта от хармонизирана рамка на ЕС и потенциала на подобна рамка;
25. приветства предложенията на Комисията за рамка за опростена, прозрачна и стандартизирана (ОПС) секьуритизация и за определяне на пруденциалните изисквания за банките; отбелязва възможните последици от секьуритизацията на МСП за банковото кредитиране за МСП;
26. подчертава потенциала на финансирането с рисково инвестиране и капитал, особено за нерегистрираните на борсата стартиращи и иновативни МСП; отбелязва, че тези пазари са недостатъчно развити в ЕС; приветства инициативата на Комисията за преразглеждане на законодателството за европейски фонд за рисков капитал и за европейски фонд за социално предприемачество;
27. подчертава важността на корпоративното и доходното облагане за вътрешния капацитет за финансиране на МСП;
28. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Разнообразните потребности от финансиране в разнообразния сектор на МСП

Малките и средните предприятия (МСП), както и дружествата със средна капитализация представляват значителна част от икономиката на ЕС. Поради това достъпът до финансиране за МСП е дългогодишна тема в политическия дневен ред.

Достъпът до финансиране за МСП беше по-ограничен по време на кризата, отколкото този на по-големите дружества. Силната зависимост на МСП от банково кредитиране и намаляването на задлъжнялостта на банките, предизвикано от кризата, допринесоха за това. Следователно инициативата за Съюз на капиталовите пазари (СКП) превърна диверсификацията на възможностите за финансиране за МСП в един от своите приоритети.

Различията между МСП в ЕС са значителни. Различните държави членки имат различни видове МСП в зависимост от стопанския модел, размера, етапа на развитие, финансовата структура и правната форма. Наред с това специфични за съответната страна фактори, включително икономическата среда, структурни фактори, като правната рамка, и културни въпроси оказват силно влияние върху потребностите от финансиране и наличието на възможности за финансиране. Всички тези фактори, специфични за МСП и за всяка държава, влияят върху производителността, рентабилността и рисковия профил на МСП. Тази хетерогенност означава също така и висока сложност на финансирането на МСП. Предвид тези многобройни фактори е трудно да се оцени влиянието на един отделен фактор. Това трябва да се вземе предвид при разработването на подходящи политически мерки, насочени към диверсификация на разходно-ефективните възможности за финансиране за МСП.

Докладчикът счита, че е важно да се подкрепи достъпът на МСП до финансиране през целия жизнен цикъл. Прехвърлянето на стопанска дейност е важна стъпка за дадено предприятие. Следва да се предприемат подходящи мерки с цел подпомагане на МСП в подготовката за прехвърляне на стопанска дейност. Мярката би могла да включва и данъчни стимули.

Банково кредитиране за МСП

Банковото кредитиране все още представлява най-важният източник на финансиране за МСП. Отпускането на заеми на МСП често се основава на дългосрочна връзка. Банки с регионални и местни познания могат да се адаптират към специфичните потребности от финансиране на разнообразните МСП по най-добрия начин. Банките разполагат с необходимите експертни знания за оценка на кредитния риск на МСП и могат да основат оценката си върху кредитната история на предприятието. Поради това докладчикът подчертава, че решаването на проблемите и укрепването на възможността за банково кредитиране са най-ефективният начин за гарантиране и подобряване на достъпа до финансиране за МСП. Ето защо докладчикът подкрепя мерките за подобряване на капацитета на банковата система за предоставяне на необходимото финансиране за МСП.

Като пряка последица от финансовата криза, пруденциалната и надзорната рамка за

банките беше значително засилена и укрепена с цел осигуряване на финансова стабилност. Регламентът за капиталовите изисквания (РКИ) и Директивата за капиталовите изисквания (ДКИ IV) са в основата на обновената единна нормативна уредба за банките.

С цел да се смекчат възможните отрицателни последици за МСП, беше въведен т.нар. коефициент за подпомагане на МСП. Член 501 от РКИ предвижда, че капиталовите изисквания за експозициите, свързани с кредитния риск на МСП, се умножават по 0,7619. Този фактор представлява важен елемент за гарантиране и насърчаване на банкови кредити за МСП. Преразглеждането на тази разпоредба в момента е в ход и е част от по-широк преглед на РКИ/ДКИ, който Комисията в момента предприема с подкрепата на ЕБО. Този преглед следва също да оценява размера и изискването за праг за този коефициент. Резултатите от прегледа следва да бъдат основата за евентуални политически действия. Докладчикът подчертава значението на коефициента за подкрепа и счита, че е необходимо да се проучи дали този коефициент може да се запази за постоянно.

Докладчикът приветства признаването на значението на банковото финансиране за МСП в инициативата за Съюз на капиталовите пазари (СКП) на Комисията. Той е на мнение, че банковото финансиране ще остане и в бъдеще предпочитаният избор на финансиране за по-голямата част от МСП. Независимо от това е важно да се диверсифицират възможностите за финансиране за МСП, за да се даде възможност за широк диапазон от варианти за избор.

Допълващи небанкови източници на финансиране за МСП

Докладчикът подкрепя предложенията, направени в плана за действие за СКП за по-добро свързване на МСП с широк набор от възможности за финансиране. Въпреки това все още съществуват много пречки за МСП да използват основани на пазара и други по-иновативни средства за финансиране. Ето защо докладчикът подкрепя инициативата на Комисията да разгледа и оцени бариерите и пречките пред това МСП да използват капиталовите пазари. Необходимо е Комисията да предприеме действия по отношение на тези бариери по подходящ начин и своевременно.

Публичната наличност на финансова информация относно МСП е от ключово значение за успешния им достъп до капиталовия пазар. Инвеститорите трябва да бъдат в състояние да оценяват рентабилността и риска, свързан с техните инвестиции, независимо дали са банки, институционални или индивидуални инвеститори. Докладчикът подчертава, че е важно да се гарантира пропорционалност на изискванията за докладване и предоставяне на информация за МСП, като се разглеждат както потребностите от финансиране на МСП, така и потребностите от информация на инвеститорите.

Секюритизацията може да предложи възможност за увеличаване на капацитета за отпускане на кредити от банките за МСП. През последните години бяха предприети различни инициативи с цел съживяване на пазара на секюритизация. Законодателната инициатива за опростена, прозрачна и стандартизирана (ОПС) секюритизация в Европа се подкрепя.

Регистрирането на борсата е свързано със значителни разходи, което често

възпрепятства МСП да се регистрират поначало. Освен да се улесни регистрирането на борсата за МСП, може да се търси решение и в алтернативни начини, като публично предлагане.

За нерегистрирани на борсата МСП колективното финансиране и кредитирането от подобни лица може да представлява подходящо решение. Националната разпокъсаност би могла да попречи на развитието на тези пазари. Докладчикът счита, че поради тази причина е полезно да се проучат ползите от хармонизирана рамка на ЕС. Възможните стъпки в тази посока обаче следва да се основават на подробно проучване на съществуващата нормативна уредба в ЕС и на национално равнище.

Използването на нови и иновативни технологии също би могло да разкрие нови възможности за финансиране за МСП. Трябва внимателно да се прецени какъв вид финансова регулация може да бъде необходима, за да се осигури подходящо равнище на защита на инвеститорите и финансова стабилност.

Важно е да се повишат знанията на МСП за допълващите източници на финансиране чрез пазара. Докладчикът счита, че на първо място е от изключително значение да се даде възможност на МСП да разбират разходите, ползите и съответните рискове от тези често сложни форми на външно финансиране. Следователно повишаването на финансовата грамотност на МСП е предварително условие за създаване на култура на използване на капиталовите пазари, при която предприемачите желаят да разглеждат възможности за решения, свързани с капиталовите пазари.

Системата на данъчно облагане оказва силно влияние върху вътрешния финансов капацитет на МСП. Докладчикът подчертава, че една проста и справедлива система на данъчно облагане, която осигурява равнопоставеност за всички предприятия, е най-добрият начин да се гарантира развитието на МСП. Той подчертава, че не само корпоративното данъчно облагане, но и доходното данъчно облагане играе важна роля.